

**Przedmiotowe zasady nauczania zgodne z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania
obowiązującymi w XLIV Liceum Ogólnokształcącym.**

Przedmiot GEOGRAFIA

Nauczyciele przedmiotu:

Anna Lerka.

Katarzyna Mijakowska

1. FORMY AKTYWNOŚCI SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIŃ.

Uczeń zdobywa oceny cząstkowe z geografii poddając się różnym formom sprawdzania wiedzy i umiejętności.

• Nauczyciel w zależności od realizowanego przez siebie materiału programowego, profilu klasy, wskazań dydaktycznych w danej klasie, indywidualnych potrzeb uczniów — stosuje niezbędną, według niego, ilość i rodzaj form aktywności.

► Ocenianiu mogą podlegać następujące formy aktywności uczniów:

- sprawdzian wiadomości / praca klasowa (test sprawdzający / wypracowanie)
- matura próbna
- kartkówki
- odpowiedzi ustne
- aktywność na lekcji
- prace domowe (zadania ćwiczenia, referaty, plakaty, itp.)
- prezentacje multimedialne
- prace terenowe/profile
- projekty
- opracowanie przewodników, posterów, folderów, portfolio
- osiągnięcia w konkursach i olimpiadzie
- wartość prowadzonych notatek w zeszycie przedmiotowym

2. OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIŃ.

2.1 Ocenie podlega:

- a) Znajomość faktów; rozumienie i stosowanie pojęć, prawidłowości, teorii; przedstawianie, wyjaśnianie i opisywanie zdarzeń, zjawisk, procesów oraz zależności; lokalizowanie miejsc na powierzchni Ziemi, orientacja w przestrzeni geograficznej
- b) Umiejętność wykorzystania wiedzy do wyjaśniania procesów zachodzących w przestrzeni. Odczytywanie, selekcjonowanie, porównywanie, interpretowanie, wykorzystanie informacji geograficznych w celu rozwiązywania zadań praktycznych, przedstawianie zjawisk, procesów i zależności korzystając z dostępnych źródeł informacji geograficznych (oraz w PR pozyskiwanie informacji tj. planowanie, ocenianie wiarygodności źródeł, prognozowanie na podstawie źródeł, klasyfikowanie informacji, prognozowanie na podstawie informacji, przetwarzanie informacji; uogólnianie treści geograficznych; określanie relacji między sferami Ziemi)

- c) Charakteryzowanie, ocenianie i rozwiązywanie problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych tj. przedstawianie powiązań i zależności w systemie człowiek-przyroda-gospodarka, charakteryzowanie problemów środowiskowych i proponowanie ich rozwiązania (oraz w PR formułowanie wniosków dotyczących powiązań i zależności w systemie człowiek-przyroda-gospodarka, ocenianie zmian zachodzących w środowisku wraz z rozwojem społeczno gospodarczym, proponowanie rozwiązania problemów istniejących w środowisku).
- d) Zrozumienie tematu, poprawność merytoryczna i językowa, logiczny tok rozumowania.

2.2 Ocenianie obejmuje:

- a) pracę indywidualną;
- b) pracę w grupie;

2.3 Kryteria ocen

1) stopień celujący – otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza przewidzianą w programie
- rozwija się twórczo i samodzielnie
- uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach
- wyraża i uzasadnia własne zdanie, nie powiela cudzych poglądów uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach

2) stopień bardzo dobry - otrzymuje uczeń, który:

- opanował niemal pełny zakres wiadomości i umiejętności określony planem nauczania
- wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
- sprawnie posługuje się zdobytymi umiejętnościami np. (konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje problemy, dokonuje analizy, syntezy, ocenia)
- korzysta z dostępnych źródeł informacji

3) stopień dobry - otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełni wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową
- wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
- stosuje posiadaną wiedzę (np. konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje) do zadań przewidzianych programem nauczania
- korzysta z poznanych w czasie zajęć źródeł wiedzy

4) stopień dostateczny - otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych podstawą programową
- wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
- stosuje posiadaną wiedzę (konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje)
- korzysta samodzielnie z podstawowych źródeł informacji

5) stopień dopuszczający - otrzymuje uczeń, który:

- opanował tylko w części podstawę programową a braki nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy
- wykazuje zrozumienie podstawowych zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
- wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela
- chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela

6) stopień niedostateczny - otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie niezbędnych do dalszego kształcenia
- nie radzi sobie z najprostszymi zadaniami praktycznymi i teoretycznymi nawet przy pomocy nauczyciela
- nie wykazuje żadnej aktywności ukierunkowanej na uzupełnienie braków

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny śródroczne i roczne zostały zamieszczone w załączniku.

2.4 Szczegółowe kryteria oceny poszczególnych form aktywności sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia

SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI / PRACA KLASOWA

Sprawdziany wiadomości oceniane są według następującej skali oceniania prac punktowych (punkty/procenty/ocena)

W oddziałach w których geografia jest nauczana w zakresie podstawowym	W oddziałach w których geografia jest nauczana w zakresie rozszerzonym
<ul style="list-style-type: none"> • 98-100% - celujący, • 90-97% - bardzo dobry, • 75-89% - dobry, • 60-74% - dostateczny, • 40-59% - dopuszczający, • 0-39% - niedostateczny, 	<ul style="list-style-type: none"> • 98-100% - celujący, • 90-97% - bardzo dobry, • 75-89% - dobry, • 60-74% - dostateczny, • 45-59% - dopuszczający, • 0-44% - niedostateczny,

- sprawdzian wiadomości obejmuje wiadomości i umiejętności z zakresu większej partii materiału (np. z 4 lub 5 kolejnych tematów lub omówionego działu tematycznego) i trwa do 45 minut
- w sytuacjach losowych nauczyciel może wyrazić zgodę na zaliczenie zakresu materiału którego dotyczy sprawdzian w formie ustnej
- ilość sprawdzianów w semestrze, jest zależna od tygodniowego wymiaru godzin geografii
- sprawdziany zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem
- przy ocenie, pod uwagę brana jest poprawność merytoryczna, metoda rozwiązania, rezultat i podsumowanie rozwiązania, poprawność użytej terminologii, logiczny tok rozumowania, zgodność odpowiedzi z poleceniem
- sprawdziany są obowiązkowe dla wszystkich uczniów
- jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich pisać z całą klasą, to powinien uczynić to na następnej - najbliższej lekcji, jeżeli nieobecność ucznia w szkole trwała dłużej niż tydzień, uczeń ma obowiązek zgłoszenia się do nauczyciela w celu ustalenia terminu sprawdzianu, termin pisania sprawdzianu nie może przekroczyć jednego tygodnia od czasu powrotu ucznia do szkoły
- nauczyciel ma prawo, bez zapowiedzi sprawdzić stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu przewidzianego sprawdzianem, u ucznia, który nie napisał w terminie sprawdzianu i nie usprawiedliwił swojej nieobecności.
- sprawdzian wiadomości jest pracą samodzielną ucznia
- nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi lub całej klasie, jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielną jego pracy, stwierdzenie faktu ściągania (w tym korzystania ze środków łączności) jest podstawą do wystawienia uczniowi bieżącej oceny niedostatecznej

KARTKÓWKA

- Kartkówka obejmuje część materiału – (do 3 ostatnich lekcji), trwa do 15-20 minut.
- częstotliwość w semestrze - według uznania nauczyciela,

- zasady przeprowadzania - bez zapowiedzi lub zapowiedziana
- przy ocenie pod uwagę brana jest poprawność merytoryczna, metoda rozwiązania, rezultat i podsumowanie rozwiązania, poprawność użytej terminologii, logiczny tok rozumowania, zgodność odpowiedzi z poleceniem (kryteria ocen są zgodne z kryteriami odpowiedzi ustnych)
- w przypadku oceny w systemie punktowym stosuje się następujące progi punktowe

W oddziałach w których geografia jest nauczana w zakresie podstawowym	W oddziałach w których geografia jest nauczana w zakresie rozszerzonym
<ul style="list-style-type: none"> • 98-100% - celujący, • 90-97% - bardzo dobry, • 75-89% - dobry, • 60-74% - dostateczny, • 40-59% - dopuszczający, • 0-39% - niedostateczny, 	<ul style="list-style-type: none"> • 98-100% - celujący, • 90-97% - bardzo dobry, • 75-89% - dobry, • 60-74% - dostateczny, • 45-59% - dopuszczający, • 0-44% - niedostateczny,

- poprawiania otrzymanych ocen z kartkówek nie przewiduje się.

PROJEKT:

► kryteria oceny projektu:

- terminowość działań w stosunku do ustalonego planu
- samodzielność podczas prac projektowych
- podział pracy w zespole
- poprawność i systematyczność prowadzenia dokumentacji
- ukończenie projektu w tym umiejętność zaprezentowania wypracowanych efektów

ODPOWIEDZI USTNE:

► uczeń może być bez zapowiedzi wezwany do odpowiedzi obejmującej trzy ostatnie lekcje

- częstotliwość odpowiedzi odbywa się w zależności od bieżącej sytuacji wynikającej z przydziału godzin dydaktycznych
- partia materiału realizowana podczas nieobecności ucznia na lekcji ma być przez niego opanowana w ciągu 1 tygodnia od powrotu do szkoły
- dany uczeń może być pytany na każdej lekcji
- poprawiania otrzymanych ocen nie przewiduje się

► kryteria oceny odpowiedzi ustnych

1) **stopień celujący** – otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza przewidzianą w programie
- posługuje się terminologią geograficzną
- kompozycja odpowiedzi jest logiczna i spójna
- wykazuje się szczegółową znajomością mapy
- wyraża i uzasadnia własne zdanie, nie powiela cudzych poglądów

2) **stopień bardzo dobry** - otrzymuje uczeń, który:

- opanował niemal pełny zakres wiadomości umiejętności określony planem nauczania
- wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
- posługuje się terminologią geograficzną
- kompozycja odpowiedzi jest logiczna i spójna
- wykazuje się bardzo dobrą znajomością mapy
- korzysta z dostępnych źródeł informacji

3) **stopień dobry** - otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełni wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową

- wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
 - stosuje posiadaną wiedzę (np. konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje) do zadań przewidzianych programem nauczania
 - posługuje się terminologią geograficzną
 - kompozycja odpowiedzi nie jest w pełni logiczna i spójna
 - wykazuje się znajomością ważnych obiektów na mapie
 - korzysta z poznanych w czasie zajęć źródeł wiedzy
- 4) **stopień dostateczny** - otrzymuje uczeń, który:
- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych podstawą programową
 - wykazuje zrozumienie podstawowych zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
 - stosuje posiadaną wiedzę (konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje)
 - korzysta samodzielnie z podstawowych źródeł informacji
 - kompozycja odpowiedzi nie jest spójna, wymaga wsparcia nauczyciela
 - popełnia błędy logiczne i merytoryczne
 - wykazuje się słabą znajomością terminologii geograficznej
 - na mapie lokalizuje najważniejsze obiekty
- 5) **stopień dopuszczający** - otrzymuje uczeń, który:
- opanował tylko w części podstawę programową a braki nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy
 - wykazuje zrozumienie podstawowych zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
 - wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela
 - lokalizuje najważniejsze obiekty na mapie często przy wsparciu nauczyciela
- 6) **stopień niedostateczny** - otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania niezbędnych do dalszego kształcenia
 - popełnia błędy merytoryczne
 - nie radzi sobie z najprostszymi zadaniami praktycznymi i teoretycznymi nawet przy pomocy nauczyciela
 - nie potrafi zlokalizować najważniejszych obiektów

AKTYWNOŚĆ UCZNIĄ NA LEKCJI

Uczeń może za pracę na lekcji otrzymać ocenę za:

- udział w lekcji, przygotowanie dodatkowych materiałów, pracę na lekcji
- bierność, nie uczestniczenie w pracy na lekcji
- aktywność jest oceniana według kryteriów odpowiedzi

PRACE DOMOWE ORAZ KONTROLA I OCENA ZESZYTÓW PRZEDMIOTOWYCH:

Praca domowa może być wykonywana

- w zeszycie przedmiotowym
- na mapach konturowych
- na kartach pracy
- w innych formach ustalonych przez nauczyciela

► ocena prac domowych

- częstotliwość sprawdzania w semestrze – wg uznania nauczyciela
- na ocenę ma wpływ poprawność merytoryczna, metoda rozwiązania, poprawność użytej terminologii, logiczny tok rozumowania, zgodność odpowiedzi z poleceniem, staranność i samodzielność
- brak pracy domowej lub jej odpisanie może być podstawą do wystawienia uczniowi bieżącej oceny niedostatecznej
- nauczyciel ma prawo sprawdzenia jednorazowo kilku prac domowych zadanych w ciągu ostatnich kilku tygodni (w takim przypadku uczeń otrzymuje jedną ocenę)

- wszystkie notatki i prace domowe realizowane podczas nieobecności, uczeń powinien uzupełnić w ciągu 1 tygodnia
- poprawiania otrzymanych ocen nie przewiduje się

► Prowadzenie zeszytu przedmiotowego

- uczeń zobowiązany jest do prowadzenia zeszytu przedmiotowego,
- zeszyt jest własnością ucznia, może podlegać ocenie
- zeszyt musi zawierać całość materiału i prac domowych, wszelkie zaległości muszą być na bieżąco uzupełniane
- zeszyt może podlegać ocenie pod względem: poprawności merytorycznej i językowej, systematyczności wykonanych zadań i notatek, w tym również domowych, jak również estetyki i staranności wykonania;

- rażące braki w ich systematyczności może skutkować wystawienie oceny niedostatecznej

PREZENTACJA/REFERAT

- ocenie podlega zgodność z tematem, poprawność merytoryczna, logiczny tok rozumowania, umiejętność selekcji materiału, umiejętność analizy danych statystycznych, wykresów itp. poprawność graficzna, język wypowiedzi, sposób prezentacji, samodzielność, poprawnie zapisana bibliografia. (pracę nie zawierającą bibliografii, skopiowaną z internetu traktuje się jako niesamodzielną co jest podstawą do wystawienia bieżącej oceny niedostatecznej

PRACE TERENOWE/PROFILE

- ocenie podlega przygotowanie do zajęć w terenie, umiejętność analizy uzyskanych informacji, sposób prezentacji wyników, poprawność graficzna i merytoryczna
- PRÓBNA MATURA – wyniki matury próbnej przedstawione są w wartościach procentowych lub przeliczane na oceny według przyjętych progów punktowych i mogą być brane pod uwagę przy klasyfikacji na prośbę ucznia.

OCENA PRACY W GRUPIE

Pracę w grupie ocenia się stosując kryteria odpowiedzi ustnych, nauczyciel może w ocenie uwzględnić zaangażowanie członków grupy w realizację zadań.

współpracę w grupie mogą oceniać:

- nauczyciel
- lub uczniowie (wzajemnie lub dokonując samooceny), uwzględniając wyżej wymienione kryteria

2.5 Wagi ocen w dzienniku elektronicznym

Na użytek e-dziennika ustala się następujące wagi ocen:

• sprawdzian wiadomości / matura próbna	5
• poprawa sprawdzianu	5
• osiągnięcia w konkursach i olimpiadzie	5
• projekt	5
• opracowanie przewodników	4
• posterów, folderów, portfolio	4
• prezentacje multimedialne	4
• prace terenowe/profile	3
• kartkówki, odpowiedzi ustne	3
• aktywność na lekcji	3
• prace domowe	2
• praca w grupie	1

- wartość notatek w zeszycie przedmiotowym 1
- poprawa semestru 10

3. PROCEDURY POPRAWIANIA OCEN ORAZ UZYSKIWANIA OCENY ROCZNEJ WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

3.1 Procedury poprawiania ocen

- 1) Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny pracy klasowej, poprawa jest dobrowolna. Ocenę z pracy klasowej można poprawić w ciągu najbliższego tygodnia od daty oddania sprawdzianu (w przypadku sytuacji losowej np. długotrwałej choroby ucznia lub nauczyciela – nowy termin ustala nauczyciel). Formę poprawy określa nauczyciel.
- 2) Nauczyciel może wyrazić zgodę na poprawienie niekorzystnej dla ucznia oceny częściowej w trybie ustalonym z uczniem.
- 3) Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną na I semestr powinien poprawić tę ocenę w ciągu pierwszego miesiąca II semestru. Termin i formę poprawy ustala nauczyciel z uczniem. Ocenę z poprawy semestru wpisuje się do dziennika.

3.2 Procedury uzyskiwania oceny rocznej wyższej od przewidywanej

Procedury uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana reguluje Statut Szkoły.

4. KRYTERIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ, ROCZNEJ I KOŃCOWEJ

- ocenę śródroczną (roczną) wystawia się za pracę w całym semestrze (roku)
- na koniec semestru (roku szkolnego) nauczyciel nie przewiduje sprawdzianu zaliczeniowego
- ocenę śródroczną / roczną ustala się na podstawie średniej ważonej z poszczególnych ocen częściowych według wzoru:

$$\text{ocena} = \frac{\text{suma iloczynów (waga} \cdot \text{stopień)}}{\text{suma wag}}$$

Średnie ważone przekładają się na stopnie szkolne według następujących zasad:

Średnia ważona	Stopień cyfrowo	Stopień słownie
5.41	6	celujący
4.51	5	bardzo dobry
3.61	4	dobry
2.61	3	dostateczny
2.00	2	dopuszczający
do 1.99	1	niedostateczny

- jeżeli uczeń z danego przedmiotu nie uzyskał 75% średniej liczby ocen przypadającej na ucznia klasy, to nauczyciel ma prawo wystawić mu ocenę śródroczną (roczną) według reguły: **średnia ważona ocen ucznia pomnożona przez liczbę jego ocen z danego przedmiotu i podzielona przez część całkowitą średniej liczby ocen przypadającej na ucznia w danej klasie.**

Do uzyskanego wyniku stosuje się zasady statutowe wystawiania ocen śródrocznych (rocznych) z przedmiotu.

- opuszczenie przez ucznia więcej niż 50% zajęć może być podstawą do jego nieklasyfikowania z przedmiotu.

5. WARUNKI UZYSKANIA PROMOCJI Z JEDNĄ OCENĄ NIEDOSTATECZNA ORAZ WARUNKI ZALICZENIA OCENY NIEDOSTATECZNEJ

Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego z geografii i uzyskał promocję do klasy programowo wyższej zobowiązany jest do poprawy oceny do końca listopada bieżącego roku szkolnego. Formę poprawy określa nauczyciel. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika kolorem czerwonym i brana pod uwagę przy wystawianiu oceny śródrocznej (rocznej)

6. INNE WAŻNE ZAPISY

- Uczeń ma obowiązek być przygotowany do każdego zajęcia lekcyjnego tzn. posiadać podręcznik, atlas geograficzny, systematycznie prowadzony zeszyt przedmiotowy, opanowany i utrwalony zakres materiału z trzech ostatnich zajęć lekcyjnych, odrobione prace domowe. W sytuacjach losowych nauczyciel może usprawiedliwić nieprzygotowanie ucznia do lekcji. O zaistniałej sytuacji należy powiadomić nauczyciela przed rozpoczęciem zajęć oraz uzupełnić do najbliższych zajęć brakujący materiał. Niezgłoszenie nieprzygotowania oznacza ocenę niedostateczną.

Nieobecność na lekcji nie jest usprawiedliwieniem do braku wiedzy i prac domowych

- Laureaci i finaliści olimpiady przedmiotowej z geografii otrzymują z zajęć edukacyjnych celującą roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.

- Sprawdzone i ocenione sprawdziany i inne prace pisemne są udostępniane na lekcji do wglądu uczniowi, w przypadku nieobecności ucznia na konsultacjach, (rodzicom podczas zebrań i dyżurów) w celu dokonania analizy a następnie przechowywane przez nauczyciela

- w czasie nauczania zdalnego sprawdzone i ocenione prace pisemne są udostępniane na prośbę ucznia

- **Uczniowie z dysfunkcjami są oceniani według odrębnych zasad zgodnych z zaleceniami z opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.**

- Wszystkie nie wymienione wyżej kwestie regulują Wewnętrzne Zasady Oceniania

.....

.....

podpis